

Sessió 06. Jerarquia i desigualtat

28 de febrer 2013

Continguts de la classe

- Parlarem de **jerarquies** a la societat xinesa i com han canviat amb el temps.
- Ens fixarem en el divisió entre **el camp i la ciutat**.

Desigualtats | Taxonomia

- Kreckel suggereix que les desigualtats giren al voltant de **quatre** grans eixos:
 - La riquesa (material).
 - El coneixement (educació, per exemple).
 - Les relacions d'organització jeràrquica.
 - La inclusió i exclusió de grups socials (o associació selectiva).

Abans 1949 | Riquesa

- La principal font de riquesa era **la terra** i estava repartida de forma **molt desigual**.
- El 60% dels pagesos no tenien prou terra. El 4% dels propietaris tenien el 40% de la terra.
- L'exercici de **l'extracció de la renda** era una gran font de riquesa.

Abans 1949 | Coneixement

- L'accés al coneixement 'més valuós' era restringit. Només un **1%** dels nens eren **alfabetitzats**.
- L'accés a la carrera funcionarial era la millor opció de **mobilitat social**, però l'accés complicat.
- La llengua de l'estat, el **xinès clàssic**, el coneixien molt pocs.

Abans 1949 | Jerarquies

- Existien dues institucions que fixaven unes relacions de jerarquia: la **família** i el **cos burocràtic**.
- La família **perpetuava la jerarquia** per generació, edat i gènere.
- El funcionariat estava **dividit en rangs** i, molt sovint, la pertinença al grup era heretable.

Abans 1949 | Grups socials

- Hi ha una **preferència** pel tracte amb integrants de la família, en un sentit extens, i l'exclusió (per desconfiança dels que no són familiars).
- L'origen físic crear forts vincles.
- La **discriminació més clara** és per gènere i, en menor mesura, per ètnia.

Post 1949 | Riquesa

- L'*ethos* de la revolució era la creació d'una **societat més igualitària** a través d'una transformació de l'accés als recursos materials.
- La Xina dels anys 60 era més igualitària, però plena de **noves desigualtats** (entre regions, entre el camp i la ciutat...)

Post 1949 | Coneixement

- L'accés a l'**educació millora**, i l'analfabetisme es redueix. Tot i que molt més en l'educació primària (60%) que a la superior (0,1%).
- El coneixement **deixa de ser determinant** per adquirir riquesa.
- Hi ha un nou valor: **la informació**, sobretot política (内部 *neibu*).

Post 1949 | Jerarquies

- La RPX és, en els primers anys, una gran **organització jeràrquica bicèfala**: l'estat i el partit.
- Els individus tenien una **doble jerarquia**: dins la unitat de treball i dins del global del sistema.
- L'autonomia que donava la jerarquia quedava **condicionada** al PCX.

Post 1949 | Grups socials

- Apareix la '**virtuocràcia**' que regula la discriminació, positiva i negativa, sota l'auspici del poder central.
- La **pertinença al PCX** és una gran oportunitat de benefici i lucre.
- Perduren, malgrat la narrativa oficial, la **discriminació per gènere i etnicitat**.

Post 1978 | Riquesa

- Els **desequilibris de propietat** dins del camp no s'han creat, tant, entre les famílies pageses sinó amb el sorgiment de la indústria i els serveis.
- A les ciutats hi ha una minoria, molt menor, que ha fet **grans fortunes**. La disparitat de renda és gran, cada cop més gran.

Post 1978 | Coneixement

- Les oportunitats d'accedir a una educació de qualitat han augmentat però no de forma igual a tot el país.
- L'educació torna a ser **un valor en alça**.
- La inversió de les famílies en educació és cada cop més elevada.

Post 1978 | Jerarquies

- Han desaparegut la majoria de línies de comandament i de control de la producció. I així han aparegut **relacions contractuals** i no tant sols jeràrquiques.
- El país segueix essent organitzat de forma **altament jeràrquica**.

Post 1978 | Grups socials

- El discurs del PCX ha trencat amb la lluita de classes (i les contradiccions), però manté un cert **discurs lligat a la virtut**.
- En les relacions personals el **guanxi** és un **element omnipresent**, tant en la base de la societat com entre les elits.

Jerarquia | Modes de producció

- La base de la divisió en jerarquies d'una societat és econòmica.
- Durant la Xina imperial, Gates (1996) assegura que hi havia **dos modes de producció** dominants:
 - El mode de producció tributari gestionat per l'estat.
 - El mode de producció de petits béns basat en el llinatge.

Jerarquia | Post-1949

- La promesa de la revolució socialista era la construcció d'**una societat igualitària** i, per tant, sense jerarquies
- A la pràctica, tant durant els anys de Mao com a posteriori, a la Xina van aparèixer **noves fractures**.

Jerarquia | Post-1949

- Tant al camp com a les ciutats el mode de producció dominant passa a ser el **tributari gestionat per l'estat**.
- Les divisions a la societat, fruit dels canvis en l'organització econòmica, passen a moure's en dos eixos:
 - El món urbà i el món rural.
 - Els funcionaris i 'el poble'.

Jerarquia | Nous modes de producció

- La 'segona revolució social', la que comença als anys 70, porta l'aparició d'un nou mode de producció, **el capitalista**. Es caracteritza per
 - Fer servir mà d'obra, convertida en un bé, i sense relació amb la família.
 - L'extracció de beneficis va lligat a la propietat dels mitjans productius.

Jerarquies | Post-1978

- Hi ha un canvi en el substrat de les desigualtats: de **base política** a **base econòmica**.
- Segueixen presents les desigualtats entre el camp i la ciutat, però apareixen **noves jerarquies**.

Propera classe

- Acabarem de parlar de les desigualtats entre el camp i la ciutat.
- Parlarem del sistema educatiu, per tant us recomano que llegiu el capítol 7 del llibre.
- També parlarem d'alguns aspectes del sistema del benestar.